

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/1/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124308553
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124308553.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu OMV Slovensko, s.r.o., so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 00 604 381, zastúpeného Advokátska kancelária ECKER - KÁN & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Zelená 2, Bratislava, IČO: 35 886 625, proti žalovanému J.S.T. plus, s.r.o., so sídlom Mudroňova 2, Topoľčany, IČO: 36 551 961, zastúpenému advokátkou JUDr. Máriou Cagalovou, so sídlom Poľovnícka 2040/10, Nové Mesto nad Váhom, IČO: 31 201 334 o zaplatenie 526 264,44 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 20Cb/196/2024, o nesúhlase Okresného súdu Nitra s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 20Cb/196/2024 je Okresný súd Nitra.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 15.11.2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Nitra z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným v upomínacom konaní bol zo strany žalobcu podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o UK“).

2. Okresný súd Nitra s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tvrdením, že Okresný súd Banská Bystrica postupoval v rozpore so zákonom o UK, nakoľko nedostatočne skúmal, či je z obsahového hľadiska odpor proti platobnému rozkazu vecne odôvodnený. Podľa názoru spis predkladajúceho súdu, Okresný súd Banská Bystrica opomenul aplikovať § 11 ods. 3 zákona o UK, podľa ktorého žalovaný (v prípade, že obe strany sporu sú účtovné jednotky), musí v podanom odpore uviesť, či mu bola doručená faktúra ohľadom uplatňovaného nároku, akým spôsobom s ňou naložil a či voči nemu uplatňovaný nárok eviduje alebo evidoval vo svojom účtovníctve

a ak ho neeviduje, z akých dôvodov.

Z obsahu podaného odporu podľa Okresného súdu Nitra nevyplyva, akým spôsobom žalovaný s faktúrami naložil a či ich eviduje vo svojom účtovníctve. Z uvedeného je zrejmé, že Okresný súd Banská Bystrica riadne neposúdil vecné odôvodnenie podaného odporu a napriek tomu spis postúpil na konanie a rozhodnutie súdu príslušnému podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „CSP“). Okresný súd Nitra preto nesúhlasil s postúpením sporu, pričom podporne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Ndob/8/2022 z 28. septembra 2022.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Nitra predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Nitra na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nitra s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, nie je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

7. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

9. Podľa § 2 zákona o UK, na konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona o UK, uplatňovaný nárok možno odôvodnene predpokladať, ak vyplýva zo skutočností uvedených žalobcom a z listín pripojených k návrhu. Ak sú žalobca a žalovaný účtovnými jednotkami, postačí pripojiť faktúru alebo inú výzvu podobnej povahy, ktorou sa požadovalo splnenie uplatňovaného nároku od žalovaného (ďalej len „faktúra“), a vyhlásiť, že uplatňovaný nárok žalobca eviduje vo svojom účtovníctve.

11. Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o UK, ak platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, súd o tom žalobcu upovedomí a vyzve ho, aby v lehote 15 dní navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa Civilného sporového poriadku.

12. Podľa ustanovenia § 11 ods. 3 zákona o UK, ak sú žalobca a žalovaný účtovnými jednotkami, žalovaný musí v podanom odpore uviesť, či mu bola doručená faktúra ohľadom uplatňovaného nároku, akým spôsobom s ňou naložil a či voči nemu uplatňovaný nárok eviduje alebo evidoval vo svojom účtovníctve a ak ho neeviduje, z akých dôvodov.

13. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí.

Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

14. Podľa ustanovenia § 15 ods. 4 písm. i) zákona o UK, počas konania sa neprihliada na čiastočné späťvzatie návrhu po vydaní platobného rozkazu.

15. Podľa článku 11 ods. 1 CSP, úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah.

16. Podľa ustanovenia § 124 ods. 1 CSP, každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

17. Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňom doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica a po splnení podmienok podľa § 10 ods. 1 zákona o UK, resp. § 14 ods. 3 zák. o UK, tento spor pokračuje na príslušnom súde podľa CSP v dôsledku podania návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní.

Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP) [m. m. 5Ndob/3/2023].

18. Aby odpor podaný proti platobnému rozkazu mal právne účinky predpísané zákonom o UK, musí byť vecne odôvodnený, v opačnom prípade bude upomínacím súdom odmietnutý.

V prípade, ak sú strany sporu účtovné jednotky, žalovaná strana je povinná v odpore proti platobnému rozkazu uviesť aj ďalšie skutočnosti vyžadované podľa § 11 ods. 3 zákona o UK, inak sa odpor nepovažuje za vecne odôvodnený, čo predstavuje dôvod na jeho odmietnutie.

Okresný súd Nitra v tu posudzovanom prípade namieta, že v podanom odpore absentujú niektoré náležitosti vyžadované úpravou obsiahnutou v § 11 ods. 3 zákona o UK, najmä informácia o evidovaní faktúr žalovaným vo svojom účtovníctve.

19. Z obsahu odôvodnenia odporu proti platobnému rozkazu vyplýva, z akého dôvodu žalovaný faktúry neuhradil, pričom výslovne namieta nedoručenie faktúry č. 9041007914 z 01.04.2024, ktorou si žalobca uplatňuje nárok na vyčíslenú zmluvnú pokutu.

Z uvedeného vyplýva, ako správne podotkol Okresný súd Nitra, že doručenie ostatných faktúr žalovaný nenamietal, čo (implicitne) znamená, že mu doručené boli. Informácia o evidencii faktúr v účtovníctve žalovaného síce nie je v podanom odpore explicitne uvedená, avšak vzhľadom na zvyšný obsah odôvodnenia odporu, z ktorého je zrejme, že faktúry neboli zo strany žalovaného uhradené a z akého dôvodu nedošlo k ich úhrade, ani formálne vyhlásenie žalovaného o (ne)evidovaní faktúr vo svojom účtovníctve, by z obsahového hľadiska na odôvodnenie podaného odporu nemalo zásadný vplyv, nakoľko všetky podstatné informácie a námietky

sa v ňom nachádzajú. K obdobnému záveru zrejme dospel aj Okresný súd Banská Bystrica, nakoľko odpor neodmietol podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona o UK, ako odpor podaný

bez vecného odôvodnenia, pričom výlučne Okresný súd Banská Bystrica je v upomínacom konaní oprávnený posudzovať splnenie náležitostí vecne odôvodneného odporu proti platobnému rozkazu.

20. Najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že cieľom zákonodarcu zavedením elektronického upomínacieho konania na kauzálnom príslušnom Okresnom súde Banská Bystrica, bolo najmä odbremenenie okresných súdov od rozhodovania o množstve podávaných návrhov na vydanie platobného rozkazu, ako aj potreba zrýchlenia konania o podávaných návrhoch

na vydanie platobných rozkazov. Okresný súd Banská Bystrica rozhoduje o vydávaní platobných rozkazov ako elektronická alternatíva k už existujúcemu režimu vydávania platobných rozkazov upravenému v Civilnom sporovom poriadku. Na rozhodovanie

v upomínacom konaní tak nie je príslušný súd určený na základe všeobecnej, prípadne osobitnej miestnej

príslušnosti. V zmysle citovaného § 2 zákona o UK je zrejmé, že Okresný súd Banská Bystrica je kauzálnie príslušný súd na rozhodovanie o peňažných nárokoch uplatnených v zmysle režimu osobitného zákona o upomínacom konaní. Zákon tak zveruje prejednávanie a rozhodovanie o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa zákona o upomínacom konaní konkrétne určenému súdu. V zmysle uvedených skutočností je možné konštatovať, že výlučne upomínací súd má právomoc posudzovať podania doručené počas trvania upomínacieho konania. Postúpením spisu súdu príslušnému podľa CSP (za dodržania procesných pravidiel vymedzených v zákone o UK), sa upomínacie konanie končí a súd, ktorému bol spis postúpený, nie je oprávnený z vlastnej iniciatívy opätovne preverovať obsah podaní a ich vyhodnotenie upomínacím súdom, ibaže by sa jednalo o hrubé porušenie ustanovení zákona o UK, ktorého dôsledkom by bolo nezákonné ukončenie upomínacieho konania a predčasné, resp. nesprávne postúpenie spisu na pokračovanie v konaní na súde príslušnom podľa CSP. V tu posudzovanom prípade sa však postup upomínacieho súdu takouto intenzitou nevyznačuje.

21. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že podaním z 13.11.2024 žalobca vzal svoj návrh čiastočne späť, v časti o zaplatenie 105,- eur z dôvodu, že došlo k úhrade predmetnej časti dlhu zo strany žalovaného. V zmysle citovaného § 15 ods. 4 písm. i) zákona o UK, sa počas upomínacieho konania neprihliada na čiastočné späťvzatie návrhu po vydaní platobného rozkazu. O takomto úkone žalobcu je oprávnený rozhodnúť výlučne súd príslušný na prejednanie danej veci podľa Civilného sporového poriadku, ktorému bola vec postúpená upomínacím súdom na ďalšie konanie. V dôsledku procesného postupu, ktorým by bola konštatovaná zachovaná príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica, by došlo k neúčelnému predlžovaniu konania o uplatnenom nároku v pôvodnej výške napriek skutočnosti, že došlo k jej zníženiu.

22. Pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že uznesenie sp. zn. 3Ndob/8/2022 z 28. septembra 2022 nie je aplikovateľné na daný prípad, nakoľko v citovanom uznesení je okrem § 11 ods. 3 zákona o UK riešená problematika odôvodnenia odporu podľa § 11 ods. 4 zákona o UK z dôvodu, že žalobca v návrhu urobil vyhlásenie podľa § 3 ods. 4 zákona o UK, na ktoré žalovaný nereagoval. Po oboznámení sa s okolnosťami prípadu rozoberaného vo vyššie uvedenom konaní, je podľa názoru najvyššieho súdu zrejmé, že nedostatky procesného postupu súdu v upomínacom konaní posudzovanom vo vyššie citovanom uznesení sa vyznačovali takou mierou závažnosti, kvôli ktorej bola konštatovaná trvajúca príslušnosť upomínacieho súdu za účelom odstránenia týchto väd. V tu posudzovanom prípade je situácia skutkovo odlišná a vrátenie spisu upomínaciemu súdu, by vzhľadom na neexistenciu potrebnej intenzity nedostatku vytýkaného Okresným súdom Nitra, predstavovalo neprimeraný zásah do práva žalovaného na súdnu ochranu.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené nie je možné konštatovať, že v danom prípade by bol postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým postúpil spor Okresnému súdu Nitra, ako súdu kauzálnie príslušnému, nesprávny.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nitra s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

25. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.